

INTRODUCERE ÎN GEOGRAFIA REGIONALĂ A ROMÂNIEI

Obiective. Cursul oferă studenților o fixare a cunoștințelor dobândite în învățământul preuniversitar la care se adaugă noi teorii, principii, caracteristici spațiale și funcționale ale regiunilor geografice. În cadrul cursului sunt prezentate o serie de regiuni după criterii specifice (fizico-geografice, regiuni de dezvoltare, administrativ-teritoriale ș.a.), pe baza cărora sistemul teritoriului românesc este caracterizat ca un întreg unitar.

Se pune un accent deosebit pe interrelațiile și conexiunile dintre factorul natural (cadru fizico-geografic) și cel social, dar și pe impactul socialului asupra naturalului.

1. Regionarea. Tipologie, principii și caracteristici ale regiunii

Necesitatea științifică și practică a regiunii reprezintă un important etalon al dezvoltării. Cerințele economico-sociale ale prezentului sunt concretizate, prin diferite planuri de dezvoltare, printr-o valorificare și gestiune durabilă a resurselor încadrate în **unități regionale**.

A regiunea, în sens larg înseamnă a împărți un teritoriu existent, în unități și subunități, subordonate, din ce în ce mai mici, dar în detaliu înseamnă: depistarea, conturarea, nominalizarea și ierarhizarea taxonomică a unităților subalterne, de diferite grade (Posea Gr., 2005).

Se încearcă, astfel, regiuni „subiective“, din multe puncte de vedere: *geomorfologică, regiune fizico-geografică, climatică, biogeografică, pedogeografică, administrativ-teritorială, regiuni de dezvoltare, turistică* etc.

Regionarea geomorfologică. Realizarea unei regiuni a reliefului României, reprezintă o necesitate științifică și practică. În 1982 Posea Gr. și Badea L. publică un articol, cu cele 17 regiuni geomorfologice, (cele **de ordinul I** sunt: *I-Carpații Orientali; II-Carpații de Curbură; III-Carpații Meridionali; IV-Carpații Banatului; V-Carpații Apuseni; VI-Depresiunea Transilvaniei; VII-Dealurile Crișanei; VIII-Dealurile Banatului; IX-Subcarpații; X-Podișul Mehedinți; XI-Podișul Getic; XII-Podișul Moldovei; XIII-Câmpia Banato-Crișană; XIV-Câmpia Română; XV-Podișul Dobrogei; XVI-Câmpia deltaică și lagunară a Dobrogei;*

XVII-Platforma continentală Română), care după 2 ani conduce la elaborarea unei hărți 1:750000, amănunțită.

Regiunile geografice ale României sunt grefate în cea mai mare parte pe regionarea geomorfologică, numai că pot fi numite ca fiind **11 de prim ordin** urmate de diviziuni ale acestora, astfel: 1-Carpații (Orientali, Curburii, Meridionali, Banatului, Apuseni); 2-Depresiunea (colinară) a Transilvaniei; 3-Subcarpații (Moldovei, de Curbură, Getici); 4-Delurile de Vest; 5. Podișul Moldovei; 6-Podișul Dobrogei; 7-Podișul Getic; 8-Podișul Mehedinți; 9- Câmpia Română; 10-Câmpia de Vest; 11-Delta Dunării, litoralul și platforma continentală a Mării Negre.

Climatic se cunosc **6 regiuni cu influențe externe și una carpatică** (vestică și transilvană; bucovineană; bănățeano-olteană; sudică de interferență; pontică; montană).

Regionarea pedogeografică ține cont de sol, care trebuie privit în interrelațiile sale cu ceilalți factori ai mediului geografic și nu în ultimul rând cu potențialul său productiv. Se cunosc **5 regiuni, 8 domenii, 58 subdomenii și 82 districte**.

Regionare administrativ-teritorială a fost elaborată pentru a realizează o unitate de dezvoltare administrativă și de dezvoltare.

Regionarea turistică trebuie să se bazeze, pe componentele naturale, definitorii în structura peisagistică și a resurselor turistice și care polarizează activitatea turistică din țară. Astfel, în România se disting **4 regiuni și 10 subregiuni**.

2. Regionarea fizico-geografică

2.1. Carpații Orientali

Carpații Orientali se întind de la granița de nord (cu Ucraina) și până la contactul nordic al Obcinelor Brașovului și se continuă peste pasul Oituz (866 m) pe Valea Oituzului.

Carpații Maramureșului și Bucovinei se întind de la granița de nord (cu Ucraina) și până Culoarul (înalt) Bârgăului, Depresiunea Dornelor peste pasul Mestecăniș și Culoarul Moldovei până în Depresiunea Păltinoasa. **Relieful** și implicit specificul acestei grupe este zonalitatea geologică și peisagistică vest-estică: **eruptiv neogen**, *M-ții Oașului, M-ții Igriș, M-ții Gutin, M-ții Țibleș* (vf. Țibleș, 1839 m) *M-ții Lăpuș*; **depresiunile**: *Oașului, Maramureșului, Dornelor*; **crystalin mezozoic** (în centru), *M-ții Maramureșului* (vf. Farcău, 1957 m), *M-ții Rodnei* (de 2303 m în vf. Pietrosu), *M-ții Suhard* și o mare

parte din *Ob. Mestecăniș*; **fliș cretacic și paleogen** (în est), *Ob. Feredeului* și *Ob. Mare*; **sedimentaro-vulcanic**, *M-ții Bârgăului* (1612 m, vf. Heniu Mare); **culoarele de vale**: *Cul. Moldovei*, *Cul. Moldoviței* și *Cul. Sucevei*.

Carpații Moldo-Transilvani se întind de la Culoarul (înalt) Bârgăului, Depresiunea Dornelor peste pasul Mestecăniș și Culoarul Moldovei până în Depresiunea Păltinoasa iar în sud limita este mai puțin evidențiată în peisaj, astfel este trasată pe contactul dintre inflexiunea maximă a flișului (*Ob. Brașovului*) și eruptivul neogen (din Harghita), se prelungește peste pasul și pe valea Oituzului. Relieful și implicit specificul acestei este dat de zonalitatea geologică și peisagistică vest-estică: **eruptiv neogen**, *M-ții Căliman* (2100 m, vf. Pietrosu), *M-ții Gurghiului* și *M-ții Harghitei* (1800 m, vf. Harghita); **depresiunile**: *Drăgoiasa*, *Bilbor*, *Borsec*, *Giurgeu*, *Dep. Ciuc*, *Dep. Comănești*; **crystalin mezozoic**, *M-ții Giuamalău* și *Rarău*, *M-ții Bistriței*, *M-ții Giurgeului*, *M-ții Hășmașului*; **fliș cretacic și paleogen** (în fâșia estică) *M-ții Stânișoarei*, *M-ții Ceahlău* (1907m în vf. Ocolașu Mare), *M-ții Ciuc*, *M-ții Tarcăului*, *M-ții Goșmanul*, *M-ții Nemira*, *M-ții Berzunți*.

Climatul de munte este reprezentat de o medie anuală de 0 și -2°C, iar pe versantul estic al culmilor flișului ajung chiar la 8°C. Precipitații medii anuale de 1200-800 mm. Se manifestă permanent Vânturile de Vest, iar în partea estică se resimte crivățul (iarna). **Climatul** de depresiune și culoare de văi cu temperaturi mai ridicate (6°-8°C) și precipitații de 600-800 mm, sunt prezente inversiunile de temperatură în depresiunile Giurgeu și Ciuc. **Hidrografia** este alcătuită din **râuri** importante: Tisa cu Vișeu și Iza, Someșul Mare, Lăpuș, Firiza, Bistrița (Aurie), Moldova cu Moldovița, Suceava, Mureș cu Toplița, Olt, Bistrița cu Neagra Broștenilor și Bicz, Trotuș ș.a. **Lacurile** antropice sunt pe Bistrița (Izvorul Muntelui, Pângărați), iar cele naturale sunt unice prin geneză, L. Roșu (de baraj natural) și L. Sf. Ana (crater vulcanic), Ocna Șugatag și Coștiui (ocne de sare), Lala și Buhăescu (glaciare) ș.a. **Vegetația, fauna și solurile** sunt specifice ariei montane sub formă de etaje, păduri de conifere și pajiști secundare, păduri de amestec (conifere-fag), un etaj de fag iar la periferia munților gorun și carpen. Fauna cinegetică cuprinde: capra neagră, râs, urs, cerb carpatin, mistreț, cocoș de munte ș.a. Învelișul de soluri este condiționat de litologie și elementele climatice, reprezentat de spodosoluri (soluri brune feriiluviale și podzoluri), umbrisoluri (andosoluri) și cambisoluri (brun acide, brune eu-mezobazice).

Resursele naturale sunt diverse și repartizate neuniform. Apar minereuri complexe (aur, argint, cupru, zinc, plumb) la Turț, Tarna, Herja, Săsar, Cavnic, sulfuri complexe (Leșu Ursului), sulf (Negoiu Românesc), minereuri de fier (Lueta), cinabru (Vlăhița), marmură (Lazărea), travertin (Borsec), andezite (Toplița), caolinul (Harghita Băi), mangan (Cârlibaba, Iacobeni ș.a.); lignit (Câmârzana); materiale de construcție (andezite bazaltoide la Seini; caolin la Parva); ape minerale (Bixad, Vatra Dornei, Poiana Negrii ș.a.), carbogazoase și bicarbonatate (Toplița, Jigodin-Băi), feruginoase (Miercurea Ciuc, Băile Tușnad ș.a.). Lemnul este intens valorificat, ca și resursele hidroenergetice de pe Bistrița.

Populația și așezările este întâlnită cu precădere în depresiuni și pe culoarele mari de vale. Cel mai mare oraș este Sighetu Marmăției (puțin sub 45 mii loc.), Gheorgheni și Borșa (25-50 mii loc.), Toplița, Miercurea Ciuc (sub 50 mii loc.), Bălan, Comănești, Dărmănești (sub 25 mii loc.) ș.a.

Industria specifică resurselor: lemn, minereuri, hidrocarburi ș.a. Fabrici de *prelucrare a lemnului* la Gălăuțaș, Vatra Dornei, Sighetul Marmăției, Toplița, Ditrău, Bicăz, Comănești ș.a.; *construcții de mașini* la Gheorgheni, Miercurea Ciuc; *prelucrarea petrolului* la Dărmănești; *industria textilei* la Gheorgheni, Miercurea Ciuc, Joseni, Neagrași Oaș; *industria lianților* la Bicăz, *industria alimentară* la Remetea, Ghergheni, Toplița, Vatra Dornei,. Pe Bistrița se găsesc o serie de hidrocentrale (*Stejaru* cu 210 MW). **Agricultura** este reprezentată de creșterea animalelor (bovine și ovine) și prin întinsele fânețe și pășuni, pomicultură, plante furajere, cartoful (în depresiuni). **Transporturile** sunt canalizate cu precădere pe culoarele de văi. **Turismul** este dezvoltat datorită elementelor naturale și antropice existente, dar și modernizării căilor de acces și stațiunilor locale (Bilbor, Borsec, Băile Tușnad ș.a.). Obiectivele *naturale* sunt reprezentate de Creasta Cocoșului, relieful glaciatic, cratera și platouri vulcanice, defilee, Lacul Sf. Ana, Ceahlăul. Cele *antropice* sunt reprezentate de porțile maramureșene, bisericile de lemn, „Cimitirul Vesel“ (Săpânța), mănăstirile bucovinene și stațiunile balneoclimaterice Ocna Șugatag, Coștiui, Sângeorz Băi, Vatra Dornei.

2.2. Carpații Curburii

Reprezintă o arie carpatică aparte, cu o dinamică activă, unde predomină flișul cretacic și paleogen, cu apariții sporadice ale cristalinelor (Perșani și Leaota). Se întind de la contactul dintre

inflexiunea maximă a flișului (ce aparține Ob. Brașovului) și eruptivul neogen (din Harghita), se prelungește peste pasul și pe valea Oituzului iar în vest culoarul Dâmboviței și Bârsei. Relieful este influențat de marea extindere a flișului și ariei depresionare: **șirul obcinelor**, *M-ții Perșani*, *M-ții Baraolt* și *M-ții Bodoc*; **depresiuni**: Brașov, *Întorsura Buzăului*, *Comandău* și *Culoarul depresionar Bran-Rucăr-Dragoslavele*; **șirul extern**, cu *M-ții Vrancei* (cu vf. Lăcăuț 1777 m), *M-ții Buzăului* (Penteleu 1772 m, Podu Calului, Siriu 1657 m), *M-ții Ciucaș* (1954 m), *M-ții Baiu* (vf. Neamțu, 1923 m), *M-ții Brașovului* (sau *Timișului*; *Piatra Mare* 1843 m și *Postăvaru* 1799 m) și *Clăbucețele Întorsurii* și *M-ții Bucegi* (vf. Omu 2505 m), *M-ții Piatra Craiului*, *M-ții Leaota* (2133 m).

Climatul de munte este reprezentat de un *etaj alpin* cu -2°C și și precipitații de 1200 mm, un *etaj montan* cu temperaturi de 6°C , și precipitații medii anuale de 1200-800 mm. Se manifestă Vânturile de Vest, iar spre subcarpați se resimte foehnul. **Climatul** de depresiune și în culoarele mari de văi prezintă o medie de 6°C și precipitații de 600-800 mm. Sunt prezente inversiunile de temperatură, astfel în Dep. Brașov s-a înregistrat cea mai scăzută temperatură înregistrată în țară ($-38,5^{\circ}\text{C}$ la 25.02.1942). **Hidrografia** este alcătuită din **râuri** importante: Olt cu afluenții săi, Buzău, Teleajen, Prahova, Ialomița, Dâmbovița ș.a. **Lacurile antropice** sunt de baraj natural: L. Siriu, Paltinu, Bolboci, Scropoasa, iar cele naturale sunt mai reduse ca număr, Lacul Vulturilor (nival). **Vegetația, fauna și solurile** sunt specifice ariei montane sub forma unor etaje specifice. Vegetația este reprezentată, de păduri de conifere și pajiști secundare, păduri de amestec (conifere-fag), un etaj de fag iar la periferia, gorun și carpen. În depresiunile cu inversiuni de temperatură coniferele coboară la altitudini de 700-800 m. Fauna cinegetică este diversă: capra neagră, râs, urs, cerb carpatin, mistreț, cocoș de munte ș.a. Învelișul de soluri este reprezentat de spodosoluri (podzoluri și alpine brune-acide), cambisoluri, argiluvisoluri (cenușii și brun-roșcate), iar în Depresiunea Brașov apar molisolurile. **Resursele naturale** sunt reprezentate prin masa lemnoasă, izvoare minerale (Covasna, Zizin), hidrocarburi (Ghelița și Comandău), roci de construcții.

Populația și așezările sunt întâlnite în special în Dep. Brașov, Valea Prahovei, Cul. Bran-Rucăr și mai redus în depresiunile Întorsura Buzăului și Comandău. Densitatea populației este redusă ($25 \text{ loc}/\text{km}^2$), dar crește în depresiuni la $100-150 \text{ loc}/\text{km}^2$. Cel mai mare oraș este Brașovul (peste 300 mii loc.) urmat de orașe mici precum:

Sf. Gheorghe (50-100 mii loc.), Zărnești, Săcele (25-50 mii loc.) și altele sub această valoare (Covasna, Codlea, Predeal, Bușteni ș.a.).

Industria este puternică în Depresiunea Brașovului și pe Valea Prahovei. Se remarcă industria constructoare de mașini (Brașov), electronică și electrotehnică (Săcele, Sf. Gheorghe), mașini unelte și scule (Râșnov), aparate de zbor (Brașov), mecanică fină (Sinaia), rafinărie, cosmetice (Brașov), vopsele, coloranți (Codlea), celuloză și hârtie (Bușteni, Zărnești), mobilă (Brașov), sticlă (Azuga), textile și confecții (Brașov, Covasna, Prejmer ș.a.), termocentrală la Brașov, Râșnov, Codlea și Zărnești și hidrocentrale pe Buzău, Dâmbovița ș.a. **Agricultura** este reprezentată prin culturi de cartof, sfecla de zahăr, cereale (secară, orz, ovăz), în și nutrețuri (lucernă și trifoi). Creșterea animalelor (bovine, porcine, ovine) se bazează pe pășuni și fânețe, la care se adaugă apicultura. **Transporturile** sunt canalizate cu precădere pe culoarele de văi, prin Brașov trecând trei magistrale feroviare. Căile rutiere sunt mai numeroase și trec prin pasurile ce ies din Depresiunea Brașov. **Turismul** este dezvoltat datorită elementelor naturale și antropice dar și construirii și modernizării căilor de acces. Pe lângă obiectivele antropice din Brașov, Sinaia, Rucăr, Bran ș.a. se remarcă cele naturale: Platoul Bucegi, Ciucaș, Piatra Craiului ș.a.

2.3. Carpații Meridionali

Se întind de la Carpații Curburii și până la Culoarul Timiș-Cerna, Culoarul Bistrei. Se remarcă prin cele mai mari înălțimi carpatice, printr-un bogat și complex peisaj realizat de relieful dominante (glaciar, petrografic, suprafețe de nivelare ș.a.). Relieful este influențat de marea extindere a cristalinului ce aparține Pânzei Getice și Autohtonului Danubian la care se adaugă depresiunile tectonice și culoarele transversale, care divid această arie montană în: **grupa Făgăraș** (Dâmbovița-Bârsa și Olt) cu *M-ții Făgăraș* (vf. Moldoveanu 2545 m), *Cozia* (1668 m), *Frunții* (1492 m), *Ghițu* (1622) și *Iezer-Păpușa* (2462 m, în vf. Iezerul Mare), o mare parte din *depresiunea Loviștei*; **grupa Parâng** (Olt și Jiu-Strei) cu *M-ții Parâng* (vf. Parângu Mare 2519 m), *M-ții Șureanu* (vf. Lui Pătru 2130 m), *M-ții Căpățâni*, *M-ții Lotrului* (vf. Șteflești 2224 m), *M-ții Cindrel* (2244 m), vestul *depresiunii Loviștei* și estul *depresiunii Petroșani*; **grupa Retezat-Godeanu** (Jiu-Strei și Timiș-Cerna) cu *M-ții Godeanu* (vf. Godeanu 2229 m), *M-ții Retezat* (vf. Peleaga 2509 m), *M-ții Țarcu*, *M-ții Cernei* (vf. lui Stan 1446 m), *M-ții Vâlcan* (vf. Oslea 1946 m) și *depresiunile Petroșani și Hațeg*.

Climatul de munte este reprezentat de un *etaj alpin* (0 și -2 C° și precipitații de 1200 mm), un *etaj montan* (6°C și precipitații de 1200-800 mm). Se manifestă Vânturile de Vest, iar în partea externă nordică spre Depresiunea colinară a Transilvaniei, se formează foenu. **Climatul** de depresiune și în culoarele mari de văi se găsesc temperaturi mai ridicate, 6°C și precipitații de 600-800 mm, se resimt inversiunile de temperatură în depresiuni. **Hidrografia** este alcătuită din *râuri* importante: Olt, Argeș, Jiul cu afluenții, Motru, Cerna, Strei ș.a. **Lacurile** sunt numeroase, de baraj antropic: L. Călimănești, L. Vidra, L. Vidraru, L. Oașa ș.a. Lacurile naturale sunt glaciare Capra, Bâlea, Podragu Bucura, Zănoaga, Gâlcescu, Iezelele Cibinului ș.a.

Vegetația, fauna și solurile sunt specifice munților, cu păduri de conifere și pajiști secundare, păduri de amestec (conifere-fag), un etaj de fag iar la periferie gorun și carpen. Fauna cuprinde: capra neagră, râs, urs, cerb, cocoș de munte ș.a. Solurile aparțin claselor spodosoluri (podzoluri și alpine brune-acide), cambisoluri, argiluvisoluri (cenușii și brun-roșcat). **Resursele naturale** sunt reprezentate prin izvoare minerale (Călimănești, Băile Herculane ș.a.), antracit (Schela), cărbuni-huilă (Bazinul Petroșani), mică ș.a.

Populația și așezările sunt prezente în depresiuni, pe culoarele mari de vale și la contactul muntelui cu zonele înconjurătoare. În munte densitatea este redusă, crește în depresiunii până la 100-150 loc/km² și scade din nou la periferie, la 25-50 loc/km². Cel mai mare oraș este Petroșani (peste 50 mii loc.), urmat orașe de 25-50 mii loc. (Uricani, Lupeni, Aninoasa, Petrila ș.a), la care se adaugă orașele cu sub 25 mii loc. (Brezoi, Băile Herculane).

Industria este reprezentată de utilaj minier (Petroșani), fire și fibre artificiale (Lupeni), cherestea (Brezoi), produse alimentare (Hațeg), termocentrala (Pârșeni) și hidrocentrale: Vidraru, Turnu, Lotru-Ciunget, Râul Mare, Motru ș.a. **Agricultura** prezintă un fond agricol redus, dominată fiind de creșterea animalelor (bovine și ovine), în depresiuni se cultivă cartoful, iar în depresiunea Hațeg se găsește un centru pomicol. **Transporturile** sunt canalizate pe culoarele de văi, prin depresiuni la care se adaugă Transfăgărășanul și Transalpina. Căile ferate sunt canalizate pe Olt, Strei-Jiu, Timiș-Cerna. **Turismul** este influențat de elementele naturale (forme glaciare, chei, defilee, peșteri ș.a.) și antropice (bisericile din Depresiunea Hațeg, fortificațiile dacice, Sarmizegetusa romană, stațiunile balneoclimaterice Băile Herculane, Voineasa, ș.a.

2.4. Carpații Banatului

Se întind de la Dunăre și până la Valea Mureșului, sunt alcătuite din formațiuni asemănătoare Meridionalilor, la care se adaugă formațiuni postectonice (miocene). Se individualizează: **Munții Poiana Ruscă** (1374 m în vf. Padeș); **Munții Semenic** (1447 m, vf. Piatra Goznei); **Munții Aninei** (vf. Leordiș, 1160 m); **Munții Dognecei** din roci cristaline, cu înălțimi sub 700 m; **Munții Almăjului** (1224 m, vf. Svinecea Mare); **Munți Locvei, depresiuni și culoarele tectonice**: Almăjului (Bozovici), Culoarul Timiș-Cerna, Culoarul Reșița-Carașova și Culoarul Dunării.

Climatul de munte prezintă influența submediteraneene. Temperatura scade de la 11°C (în Defileul Dunării) la sub 6°C pe culmile cele mai înalte. Precipitațiile cresc de la 700 la 1200 mm pe crestele Semenicului și Almăjului. Iernile sunt moderate, apar influențe locale de tipul foehnului (Coșova) și austrul. **Hidrografia** este alcătuită din **râuri** care se varsă direct sau indirect în Dunăre: Nera, Cerna, Timiș, Bega, Pogăniș, Caraș ș.a. **Lacurile** sunt de acumulările antropice pe Dunăre, Bârzava ș.a. **Vegetația, fauna și solurile** sunt specifice ariei montane sub forma unor etaje specifice. Vegetația este reprezentată la periferie prin păduri de stejar care trec în păduri de gorun și fag și numai pe culmile înalte se regăsesc păduri de amestec (fag-conifere). Influențele submediteraneene se regăsesc prin speciile termofile (cer, gârniță, mojdrean, cărpiniță, pin negru de Banat ș.a.). Fauna este reprezentată de: mistreț, căprior, lup, și păsări, ciocănitore, găinușă de alun ș.a. iar printre pești (păstrăv, clean, caras, cegă ș.a.). Învelișul de soluri este reprezentat de argiluvisolurile (brun acide și brun roșcate), cambisoluri (podsoluri), terra rossa pe calcare. **Resursele naturale** sunt reprezentate prin masa lemnoasă, minereuri de fier (Ghelari, Teliuc), minereuri complexe (Sasca Montană, Moldova Nouă), marmură (Rușchița), ulei (Anina) ș.a.

Populația și așezările sunt repartizate neuniform cu densitate a populației în depresiuni (70-100 loc/km²), în rest este de 25 loc/km². În cea mai mare parte a populație lucrează în centrele de extracție și agricultură. Cel mai mare oraș, este Reșița (aproape 100 mii loc.) și orașe de 25 mii loc. (Bocșa, Moldova Nouă, Orșova ș.a.).

Industria este reprezentată de termocentrale (Reșița), hidrocentrale (Porțile de Fier, Văliug), siderurgie (Reșița), șantier naval (Orșova), mașini agricole (Borșa), locomotive (Reșița), utilaje industriale (Reșița), cărămizi refractare (Reșița), textile (Orșova) ș.a. **Agricultura** este dominată de creșterea animalelor (bovine și ovine),

iar terenurile agricole din depresiuni se cultivă grâu, porumb, orz, și pomii fructiferi (pruni și meri). **Transporturile** sunt canalizate pe culoarele de văi și depresiuni (Timiș-Cerna, Caransebeș-Reșița). Important este transportul pe Dunăre între Orșova și Moldova Nouă. **Turismul** este dezvoltat datorită elementelor naturale deosebite: Lacul Porțile de Fier, Cheile Nerei, Carașului, izbul Bigăr ș.a.

2.5. Carpații Apuseni

Se întind de la Valea Mureșului până la valea Barcăului-valea Someșului și sunt alcătuite din formațiuni cristaline, sedimentare (de tip fliș) dar și resturi vulcanice. Se individualizează: **Munții Bihor** (1848 m); **Munții Vlădeasa** (1836 m); **Munții Gilău-Muntele Mare** (1826 m); **Munții Meseș**; **Munții Plopiș**; **Munți Pădurea Craiului**; **Munții Codru-Moma**; **Munții Zarandului** (836 m); **Munții Metaliferi**; **Munții Trascăului** și **depresiuni și culoarele tectonice** (Beiuș, Brad-Hălmagiu, Zlatna, Abrud, Câmpeni ș.a.).

Climatul este continental montan, de tip depresionar dar și de dealuri înalte. Temperatura medie anuală de la 2-6°C în majoritatea arealului până la 6-8°C în depresiuni și munții joși. Precipitațiile 700-1000 mm la poalele munților și 1200-1400 mm în cele mai înalte masive. Domină vânturile de vest, iar spre Culoarul Alba Iulia-Turda se resimt influențe foehnale. **Hidrografia** este alcătuită din **râuri**: Crișurile, Barcău, Arieșul, Ampoi, Someșul Mic și la extremități Mureșul și Someșul, ș.a. **Lacurile** sunt reprezentate de acumulări antropice pe Someșul Cald, Drăgan, Iada ș.a. **Vegetația, fauna și solurile**. Vegetația este reprezentată prin păduri de stejar care trec treptat în păduri de gorun (până la cca 700 m) și fag (până la 1200 m) și numai pe culmile înalte se regăsesc și păduri de amestec (fag-conifere). Fauna este bogată reprezentată prin: mistreț, căprior, lup, veveriță, iar dintre păsări ciocănitoare, găinușă de alun ș.a. Învelișul de soluri este dominat de argiluvisoluri (brun acide și brun roșcate), cambisoluri (brune și brun-acide), spodosolurile (brun-acide alpine), la care se adaugă terra rossa pe calcare. **Resursele naturale** sunt reprezentate prin cărbune brun (Tebea), minereu de fier (Băișoara), cupru (Băița, Roșia Poieni), minereuri complexe (Baia de Arieș), minereuri auro-argintifere (Baia de Arieș, Roșia Montană, Bucium ș.a.), bauxită (Vârciorog, Dobrești), marmură (Vașcău, Moneasa), granit (Săvârșin), travertin (Banpotoc) ș.a.

Populația și așezările sunt repartizate neuniform până la 1200 m. O densitate mare a populației se regăsește în depresiuni

(50-75 loc/km²), în rest densitatea coboară la 25 loc/km². Orașele sunt localizate în depresiuni cu o populație de sub 25 mii loc., Câmpeni, Brad, Abrud, Nucet, Zlatna, Ștei ș.a. Satele sunt situate în depresiuni și pe văi, ca tip predomină cel risipit sau împrăștiat și sunt mici și mijlocii cu funcții pastorale, miniere și forestiere.

Industria este dominată de resursele de sol și subsol, astfel domină cea extractivă, acid sulfuric (Zlatna), cărămizi refractare (Aleșd), cherestea (Câmpeni, Abrud), hidroenergie pe Someșul Mic și afluenți ș.a. **Agricultura** se practică în văi și depresiuni dar urcă și pe versanții însoriți până la 1200 m. Predomină creșterea animalelor (bovine și ovine), pomicultură, cultura plantelor (secară, orz, ovăz), pomi fructiferi, dar și păstrăvăria (Stâna de Vale, Nucet). **Transporturile** sunt canalizate pe culoarele de văi și depresiuni peste pasuri înalte cu direcția predominant vest-est. Important este culoarul Crișului Repede pe unde este axată și magistrala feroviară și șoseaua europeană E 70 spre Oradea. **Turismul** este dezvoltat datorită elementelor naturale: Cetățile Ponorului, Peștera Urșilor, Detunatele, Cheiile (Vălișoara, Turzii, Vălișoarei ș.a.), izbulcul de la Călugări, Muntele Găina (Târgul de fete, 20 iulie) la care se adaugă stațiunile Stâna de Vale, Moneasa, Vața de Jos ș.a.

2.6. Depresiunea colinară a Transilvaniei

Localizată în interiorul arcului carpatic (între Jugul Intracarpatic și Carpații Orientali, Curburii, Meridionali și Apuseni), schițată în mezozoic superior, când masa cristalină a suferit scufundări masive fiind acoperită ulterior de formațiuni mezozoice (conglomerate, calcare) și până la cele mai noi (mio-pliocene dar și de aglomerate vulcanice-în est). Se individualizează: **dealuri și depresiuni circumtransilvănene**, cu *depresiunile peritransilvane sudice* (Dep. Făgăraș, Sibiu, Săliște, Apold); *dealuri și depresiuni peritransilvane din vest* (Culoarul depresionar Alba Iulia-Turda, Dealurile Feleacului, Pod. Huedin-Păniceni, Dep. Almaș-Agrîș); *dealurile și depresiunile din est și nord-vest* cu Subcarpații Transilvaniei (dintre Olt și Mureș; cu *depresiuni submontane; dealuri interne; depresiuni intradeluroase; dealuri externe*); Dealurile Bistriței; Muscelele Năsăudului; Subcarpații Lăpușului; **Podișul Târnavelor** (între Mureș și Olt cu: Dealurile Târnavei Mici, Pod. Hârțibaciului și Pod. Secașelor); **Câmpia Transilvaniei** (între Mureș și Someș); **Podișul Someșelor** (la nord-vest de cele două Someșe).

Climatul este temperat de dealuri înalte și joase, la care se adaugă cel al depresiunilor submontane, cu temperatura medie anuală de 6-8°C și precipitații de 550-1000 mm. Predomină circulația de vest, în depresiuni sudice și Culoarul Mureșului se resimte foehnul. **Hidrografia** este alcătuită din trei **râuri** mari: Olt, Mureș și Someș cu afluenții săi. **Lacurile** naturale sunt pe sare (Lacul Ursu, Lacul fără Fund ș.a.), iazurile (Cătina, Geaca ș.a.) și lacurile de baraj de pe Olt, Sebeș, Someșul Mic ș.a. **Vegetația, fauna și solurile** sunt în concordanță cu condițiile climatice, astfel ne găsim în zona de pădure, cu etajele de stejar (gorun, carpen, ulm, frasin, tei), de amestec (fag cu stejar) și etajul fagului. Fauna este specifică: lup, mistreț, vulpe, căprior și păsări (cinteză, ciocănitoare), iar în apele râurilor întâlnim mreana, în iazuri crapul, carasul ș.a. Solurile sunt din clasele molisoluri (cernoziom levigat), argiluvisoluri (cenușii și brun roșcate), cambisolurile (brune și brune acide) și solurile halomorfe și hidromorfe. **Resursele naturale** sunt reprezentate prin: gaz metan (Puini, Sârmașu, Delenii, Bazna ș.a.), cărbune brun (Cristoțel, Ticu), sare (Sovata, Ocna Sibiului, Ocna Mureș ș.a.), ape minerale și clorosodice (Bazna, Sovata) ș.a.

Populația și așezările sunt repartizate în depresiuni și pe culmile de văi. Densitatea variază de la 50-100 loc/km², în zonele deluroase până la 150 loc/km² în centrele industriale și în depresiuni și culmile largi de vale. Cel mai mare oraș este Cluj Napoca (peste 300 mii loc.), urmat de orașe cu o populație de 100-300 mii loc. (Târgu Mureș, Sibiu), orașe între 50-100 mii loc. (Bistrița, Alba Iulia, Mediaș, Turda), orașe sub 50 mii locuitori (Sighișoara, Reghin, Făgăraș, Târnăveni, ș.a.). Satele sunt în lungul văilor, în bazine și pe versanți. După formă sunt adunate, compacte și mai rar răsfirate și liniare, după mărime domină cele mijlocii și mari, după funcții sunt agricole, industriale și mixte.

Industria este reprezentată prin termocentrale (Luduș-Iernut, Blaj, Târnăveni, Târgu Mureș ș.a.); hidrocentrale (Olt, Sebeș, Someșul Mic); siderurgie (Câmpia Turzii), utilaj minier, mașini unelte și aparate de măsură și control (Sibiu), electrotehnică (Cluj Napoca, Târgu Mureș, Bistrița), produse clorosodice (Târnăveni, Ocna Mureș), îngrășăminte chimice (Târgu Mureș, Făgăraș, Victoria), petrochimia (Luduș, Victoria), produse farmaceutice (Cluj Napoca, Târgu Mureș), cherestea (Reghin, Tălmăciu), mobilă (Târgu Mureș, Blaj, Cluj Napoca), articole sport și muzicale (Reghin), creioane și rechizite din lemn (Sibiu), ciment (Turda), var (Turda, Târnăveni), cărămizi

refractare (Alba Iulia), ceramică fină (Sighișoara, Cluj Napoca, Târnăveni, Alba Iulia, ș.a.), sticlă (Mediaș, Târnăveni, Sighișoara, Avrig), încălțăminte (Cluj Napoca, Sibiu, Mediaș), alimentară în toate orașele ș.a. **Agricultura** este dominată de culturile de porumb, grâu, orz, ovăz, secară, sfeclă de zahăr, in, cânepă, cartoful, legume, plantele de nutreț (trifoi, lucernă). Pe versanții dealurilor se întâlnesc pomi fructiferi (măr și prun) și viță de vie (podgoriile Târnavelor și Alba Iulia). Creșterea animalelor (bovine, ovine, porcine) se bazează pe plantele furajere, pășuni și fânețe, se întâlnește și avicultura, piscicultura și apicultura. **Transporturile** sunt bine reprezentate. Căile ferate sunt reprezentate prin trei magistrale importante spre: Arad (prin Făgăraș-Sibiu), Satu Mare (Cluj-Dej), Oradea (prin Sighișoara-Cluj) la care se adaugă o multitudine de căi secundare. Cele rutiere sunt numeroase cu direcții similare, (E 68-spre Arad și E 60-spre Cluj Napoca). Importante sunt și aeroporturile (Sibiu, Cluj Napoca, Târgu Mureș). **Turismul** este variat, de la obiectivele naturale, precum lacurile sărate (Ocna Sibiului, Turda, Sovata ș.a.), vulcanii noroioși (Hășag), la cele antropice localizate în orașele (Sibiu, Sighișoara, Mediaș ș.a.) și satele (Biertan, Șura Mare, Cisnădie ș.a.) etc.

2.7. Subcarpații Moldovei

Se întind de la Valea Moldovei până la Valea Troțușului. S-au format în avansfosa carpatică (dintre Carpați și Platforma Moldovenească) cu sedimente predominant miocene și paleogene (conglomerate, gresii, marne, argile, local sare). Aici se întâlnește o structură generală simplă, cu sincliniuri alungite, pe care se găsesc depresiunile și un anticlinoriu extern pe care s-au format dealurile. Se individualizează, Subcarpații: **Neamțului** cu *Dep. Neamțului, Culmea Pleșu* (911 m) și *Dealul Corni* (592 m); **Bistriței** cu *Dep. Cracău-Bistrița* și *Dealurile Mărnineni și Runcu* (507 m); **Troțușului** cu *Dep. Tazlău-Cășin, Dealul Barboi și Culmea Pietricica* (740 m).

Climatul este temperat cu nuanțe excesive, cu efecte foehnale și influențe nordice. Temperatura medie anuală de 8-9°C și precipitații de 500-700 mm. În depresiuni apar și inversiuni de temperatură. **Hidrografia** este alcătuită din **râuri** tributare Siretului, ce drenează depresiunile (Moldova, Bistrița și Troțuș). **Lacurile** sunt reprezentate de amenajări hidrotehnice pe Bistrița ș.a. **Vegetația, fauna și solurile** sunt în concordanță cu mediul natural, astfel ne găsim în etajul stejarului și fagului și uneori pâlcuri de conifere. Fauna este specifică: mistreț, vulpe, căprior și numeroase păsări (cinteză, ciocănitoare ș.a.),

iar în apele râurilor întâlnim mreana, cleanul ș.a. Solurile fac parte din clasa argiluvisoluri (cenușii și brun roșcate), molisolurile (cernoziomuri levigate), iar pe sărătură apar solurile halomorfe. **Resursele naturale** sunt reprezentate prin masa lemnoasă, petrol și gaze (Pârjol, Tazlău, Balcani, ș.a.), sare (Oglinzi, Târgu Ocna) ș.a.

Populația și așezările sunt repartizate în depresiuni și pe culoarele de văi. Densitatea este de 100-150 loc/km². Cel mai mare oraș este Piatra Neamț (peste 100 mii loc.), Onești (50-100 mii loc.) și orașe de sub 25 mii loc., Târgu Neamț, Târgu Ocna, Buhuși. Satele sunt mijlocii și mari iar ca tip sunt răsfrate și lineare.

Industria este reprezentată de industria energetică, hidrocentrale (Bistrița), termocentrală (Borzești), industria chimică (Borzești), fire și fibre sintetice (Roznov), cherestea (Onești), tricotaje (Piatra Neamț) ș.a. **Agricultura** se practică pe văi și depresiuni și pe versanții însoriți. Se cultivă grâu, porumb, orz, secară, cartof, sfeclă de zahăr dar și legume. Creșterea animalelor (bovine, ovine și porcine) se bazează pe plantele furajere, pe pășuni și fânețe. **Transporturile** sunt canalizate în lungul culoarelor de vale și al depresiunilor (șosele și căi ferate). **Turismul** este dezvoltat datorită mănăstirilor (Agapia, Văratec), cetăților (Neamț), case memoriale (Humulești-Ion Creangă) ș.a.

2.8. Subcarpații Curburii

Se întind de la Valea Trotușului până la Valea Dâmboviței. Sunt cei mai complexi din punct de vedere structural. Prezintă structuri cutate strânse, inversiuni de relief, monoclin, pintenii paleogeni dinspre Carpații Curburii și diapirismul. Astfel se individualizează: **Subcarpații Vrancei** (Troțuș–Slănicul de Buzău), cu *dep. submontane* (Soveja, Vrancea, Bisoca-Neculele), *dealuri interne* (Răchitașu, Răiuțu, Gârbova), *dep. intracolinare* (Vizantea, Vidra, Mera, Dumitrești) și *dealuri externe* (Oușoru 753 m, Zăbrăuț, Măgura Odobești 996 m, Deleanu ș.a.); **Subcarpații Buzăului** (Slănicul de Buzău–Cricovul Sărat-Teleajen), *pintenii paleogeni* (Homorâciu și de Văleni), *cuvete tectonice* (de Slănic și Drajna), *dep. interne* (Lopătari, Pătârlage, Chiojd), *dealuri interne* (Salcia, Dâlma, Bliidișel), *dep. intracolinare* (Policiori, Cislău, Nișcov) și *dealuri externe* (Blăjeni, Istrița 749 m, Dealu Mare ș.a.); **Subcarpații Prahovei** (Cricovul Sărat-Teleajen–Dâmbovița), *dep. submontane* (Văleni de Munte, Comarnic), *dealuri interne* (Gurga, Cosminele, Bezdeadului), *dep. intracolinare* (Măgurele, Câmpina, Pucioasa) și *dealuri externe* (Bucovel, Ocnitei, Vulcanii ș.a.).

Climatul este temperat de dealuri înalte și joase, cu influențe de ariditate (estice) și de tranziție (în vest), cu efecte foehnale. Temperatura medie anuală de 6-9°C și precipitații de 600-1000 mm. În depresiuni apar deseori și inversiunile de temperatură. **Hidrografia** este alcătuită din **râuri** importante colectate de Dâmbovița, Ialomița, Prahova, Buzăul și Siretul. **Lacurile** reprezentative sunt cele formate pe sare (Telega, Slănic), pe gips (Brebu) și de regularizare pe Doftana ș.a. **Vegetația, fauna și solurile** sunt în concordanță cu condițiile climatice, sunt prezente etajele de stejar și etajul fagului uneori chiar pălcuri de conifere. Fauna este specifică pădurilor. Solurile aparțin clasei argiluvisoluri (cenușii și brun roșcate), molisoluri (cernoziomuri levigate), cambisoluri (brune și brune-acide) și spodosoluri (podzoluri) și solurile halomorfe. **Resursele naturale** sunt reprezentate prin masa lemnoasă, petrol și gaze (Berca, Tisău, Câmpina ș.a.), lignit (Ceptura, Filipești de Pădure ș.a.), sare (Slănic Prahova, Telega, Câmpina) ș.a.

Populația și așezările sunt repartizate în depresiuni și pe culoarele de văi. Densitatea este de 100-150 loc/km². Cel mai mare oraș este Câmpina (25-50 mii loc.), orașe mici, sub 25 mii loc., Văleni de Munte, Slănic, Breaza, Comarnic, Pătărlage, ș.a. și cele de la contactul cu câmpia, orașe ce au legături strânse cu arealul subcarpatic (Moreni, Băicoi, Plopeni, Urlați, Odobești, Panciu ș.a.). Satele sunt mijlocii și mari iar ca tip sunt răsfirate și lineare, dar predomină cele adunate și sunt agricole, industriale și balneare.

Industria este dominată de industria constructoare de mașini, industria chimică (Câmpina), industria materialelor de construcții (Comarnic, Fieni), cherestea (Câmpina, Măneciu), alimentară (Vălenii de Munte, Valea Călugărească) ș.a. **Agricultura** este dominată de culturi de grâu, porumb, orz, secară, cartof, sfeclă de zahăr și legume. Pe versanții dealurilor se întâlnesc pomi fructiferi (măr și prun) și viță de vie (Odobești, Jariștea, Dealu Mare-Istrița). Creșterea animalelor se bazează pe plantele furajere și pe pășunile și fânețele, se cresc bovine, ovine și se practică apicultura. **Transporturile** sunt canalizate în lungul culoarelor de vale și al depresiunilor (șosele și căi ferate) și mai rar transversale. **Turismul** este dezvoltat și variat de la obiectivele naturale reprezentate de vulcanii noroioși, focul viu, ocele și lacurile de sare, până la cele antropice (Castelul Iulia Hajdeu, Case memoriale N. Iorga, N. Grigorescu) ș.a. stațiunile balneare (Slănic-Prahova, Telega) și climaterice (Vălenii de Munte, Breaza) ș.a.

2.9. Subcarpații Getici

Se întind de la Valea Dâmboviței și până la Valea Motrului. Sunt prezente cutele anticlinale și sinclinale simple în vest dar și monoclinul în jumătatea estică. Alcătuirea petrografică este dominată de roci moi, sedimente neozoice, reprezentate de gresii, argile, nisipuri, pietrișuri la care se adaugă și saliferul. Se individualizează: **Muscelele Argeșului și Vâlcii** (Dâmbovița–Bistrița Vâlcii, cu o porțiune unde structura este cutată, Dep. Câmpulung-pe sinclinal, închisă spre sud de Dealul Mățau 1018 m și Ciocanu 886 m-pe anticlinal), cu *dep. submontane/de contact* (Nucșoara, Arefu, Sălătruc, Jiblea), *dealuri/muscele* (Chiuciora 1218 m, Tămașului, Runcului), *dep. intracolinare/subsecvente* și *dep. externe* (Curtea de Argeș ș.a.); **Subcarpații Olteniei** (Bistrița Vâlcii–Motru) cu *dep. interne* pe sinclinale (Polovragi-Horezu, Novaci, Tismana), *dealuri interne* pe anticlinale (Măgura Slătioarei, Săcel, Sporești), *dep. intracolinare* (Târgu Jiu-Câmpu Mare) și *dealuri externe* (Bran 333 m ș.a.).

Climatul este temperat de dealuri înalte și joase, cu temperatura medie anuală de 6-10°C și precipitații de 600-900 mm. În depresiuni apar deseori și inversiunile de temperatură iar pe exteriorul dealurilor se resimt influențe foehnale și submediteraneene (în vest). **Hidrografia** este alcătuită din **râuri** importante colectate de Argeș, Olt și Jiu. **Lacurile** reprezentative sunt cele formate pe sare (Ocnele Mari), pe gips (Nucșoara) și pentru hidroenergie pe Olt ș.a. **Vegetația, fauna și solurile** sunt în concordanță cu elementele climatice, cu etaje de stejar cu specii termofile (gârniță și cer), stejar și fag (gorun, carpen, ulm) și etajul fagului. Fauna este reprezentată de mistreț, vulpe, și numeroase păsări, iar în apele râurilor întâlnim mreana, cleanul ș.a. Solurile predominante fac parte din clasa argiluvisoluri (cenușii și brun roșcate), în depresiuni, molisolurile (cernoziomuri levigate), solurile halomorfe, iar pe culmile înalte spodosoluri (podzoluri). **Resursele naturale** sunt reprezentate prin masa lemnoasă, petrol (Țicleni, Bălteni, ș.a.), gaze (Țicleni, Bustuchin), lignit (Albeni, Alunu, Berbești ș.a.), sare (Ocnele Mari) etc.

Populația și așezările sunt repartizate în depresiuni și pe culoarele de văi. Densitatea este de 100 loc/km². Cel mai mare oraș este Râmnicu Vâlcea (114 mii loc.), Târgu Jiu (sub 100 mii loc.), Câmpulung Muscel (25-50 mii loc.) și de orașe de sub 25 mii loc., precum Curtea de Argeș, Tismana, Horezu. Satele sunt mijlocii și mari iar ca tip sunt răsfirate, lineare și adunate, sunt agricole, industriale și balneare. **Industria** este reprezentată de termocentrale la Râmnicu

Vâlcea, Govora, mici hidrocentrale pe Argeș, Olt, Tismana, industria constructoare de mașini (Târgu Jiu, Curtea de Argeș, Câmpulung), industria chimică (Govora), fire și fibre sintetice (Câmpulung), industria materialelor de construcții (Bârsești, Câmpulung, Curtea de Argeș), pielărie (Râmnicu Vâlcea) ș.a. **Agricultura** se bazează pe culturile de grâu, porumb, orz, secară, sfeclă de zahăr și legume. Pe versanții dealurilor se întâlnesc pomi fructiferi (măr și prun) și viță de vie. Creșterea animalelor (bovine, ovine, porcine) se bazează pe plantele furajere și pe pășunile și fânețele existente. **Transporturile** sunt canalizate în lungul culoarelor de vale și al depresiunilor (șosele și căi ferate) dar și transversale (nu și cele feroviare). **Turismul** este dezvoltat și variat, mănăstiri (Curtea de Argeș, Horezu, Tismana), stațiunile balneoclimaterice (Băile Govora, Olănești, Călimănești) ș.a.

2.10. Dealurile de Vest

Se întind de la Valea Someșului (în nord) și până la Valea Nerei, cu altitudini ce variază între cca 300 m și 795 m. Se individualizează următoarele: **Dealurile Silvaniei** (la nord de valea Barcăului) cu *dealurile* cele mai înalte (Culmea Codrului, Măgura Șimleu, Dealul Prisnel, Dealul Preluca), *dealuri* joase (Dealurile Crasnei și Sălajului), *dep. Baia Mare* (în nord) și *dep. Șimleu* (în sud); **Dealurile Crișene** (Valea Barcăului–Valea Crișului Alb) formate din *dealurile Oradei, Pădurii Craiului, Codrului, Dep. Gurahonț, dealurile Cigherului; Dealurile Banatului (sud de Mureș), *Dealurile Lipovei, Buziașului, Pogănișului, Tirolului*.*

Climatul este temperat de dealuri înalte și joase, cu o circulație a maselor de aer dinspre vest, sud-vest (submediteraneene), nord-vest (umede și reci). Temperatura medie anuală variază de la nord la sud cu cca 1-2°C. La sud de Mureș este de 9-10°C și de circa 8-9°C la nord de Crișul Repede. Precipitații de 700-800 mm. În depresiuni apar și inversiuni de temperatură. **Hidrografia** este alcătuită din **râuri** colectate de Someș, Criș, Mureș, Bega, Timiș și afluenții acestora. **Vegetația, fauna și solurile** sunt specifice zonei de pădure și interferențe cu silvostepa. Sunt prezente două etaje, al pădurilor de stejar (cer, gârniță) și al pădurilor de stejar și fag (gorun, carpen, tei, ulm), iar în sud apar specii submediteraneene. Fauna este specifică pădurilor reprezentată de mistreț, vulpe, căprior și numeroase păsări (cinteză, ciocănitore), iar în apele râurilor întâlnim mreana, cleanul ș.a. Solurile fac parte din clasa argiluvisoluri (cenușii și brun roșcate), în depresiuni molisolurile (cernoziomuri levigate), și cele hidromorfe.

Resursele naturale sunt reprezentate prin masa lemnoasă, petrol (Surplacu de Barcău), lignit (Sărmășag, Ip, Popești, Voievozi) ș.a.

Populația și așezările sunt repartizate în depresiuni și pe culoarele de văi. Densitatea este de 75-150 loc/km². Cel mai mare oraș este Baia Mare (cu peste 100 mii loc.), Zalău (peste 50 mii loc.), orașele mici sub 25 mii loc. (Baia-Sprie, Jibou, Cehu Silvaniei, Marghita, Sebiș, Lipova, ș.a.). Satele sunt mijlocii, ca tip sunt răsfirate și lineare, dar predomină cele adunate și sunt agricole, industriale.

Industria este reprezentată prin termocentrale (Baia Mare, Zalău, Voievozi), hidrocentrale (Crișul Repede), rafinărie (Suplacu de Barcău), industria constructoare de mașini (Baia Mare), electrotehnice și ceramică (Zalău) ș.a. **Agricultura** este dominantă de culturile de grâu, porumb, orz, secară. Pe versanții dealurilor se întâlnesc pomi fructiferi (măr și prun) și viță de vie. Creșterea animalelor (bovine și ovine) se bazează pe plantele furajere (trifoi și lucernă), pășunile și fânețele. **Transporturile** sunt direcționate pe culoarele de vale și în depresiuni. La Baia Mare există aeroport. **Turismul** prezintă un potențial variat: defilee (Someș, Crișuri, Mureș), izvoarele minerale (Buziaș, Tinca), castanii de la Baia Mare, vestigiile antice și medievale, etnografia și folclorul tradițional ș.a.

2.11. Podișul Moldovei

Se află în nord-estul României, până la Prut (nord-est și est), în nord cu Ucraina, în vest cu Obcinele Bucovinei și Subcarpații Moldovei, iar în sud Câmpia Română. Fundamentul este cristalin din precambrian, care înclină spre vest și cade în trepte spre sud, peste care s-a depus o cuvertură sedimentară (cretacic-neozoic). Relieful este dezvoltat în special pe un monoclin, se întâlnesc cuate, văi structurale, depresiuni, înșeuări ș.a. Se individualizează: **Podișul Sucevei** (Cul. Moldovei, Câmpia Moldovei–Ob. Bucovinei), cu *Dealurile Ciungi, Pod. Fălticeni, Pod. Dragomirnei, Cul. Sucevei-Dep. Rădăuți, Culoarul Siretului, Culmea Siretului; Câmpia Moldovei* (Prut–Podișurile Sucevei și Bârladului) cu *Câmpia Jijiei superioare și Câmpia Jijiei inferioare (Dealurile Cozancea 265 m); Podișul Bârladului* (în partea central-sudică), cu *Pod. Central Moldovenesc, Col. Tutovei, Dealurile Fălciului, Dep. Elanului, Pod. Covurluiului.*

Climatul este de dealuri și de câmpie, cu influențe estice și nordice. Temperatura medie anuală variază de la nord la sud astfel, în nord de 6-7°C și de 9°C în sud. Precipitații de 650-700 mm, în Podișul Sucevei până la 400-500 mm în Câmpia Moldovei. Iarna bate crivățul

iar vara apar perioade de secetă. **Hidrografia** este alcătuită din **râuri** colectate de Siret și Prut. Lacurile sunt dominate de iazuri și pentru hidroenergie pe Siret pe Prut. **Vegetația, fauna și solurile** sunt în concordanță cu condițiile climatice și treptele de relief, astfel ne găsim în etajul de pădure (stejarului și fagului), silvostepa și stepa. Pădurea apare în dealurile mai înalte (Dl. Ciungi, Pod. Bârladului), silvostepa cu stejarul pufos și brumăriu (C. Moldovei și estul și sudul Pod. Bârladului), iar stepa în sud și est. Fauna este specifică pădurilor și silvostepii: mistreț, vulpea, lup, rozătoare și numeroase păsări (cinteză, ciocănitoare, fazan), iar în apele râurilor întâlnim mreana, cleanul, carasul, ș.a. Solurile predominante fac parte din clasa molisoluri (cernoziomuri și cernoziomuri levigate) în silvostepă și stepă, sub pădure apar argiluvisolurile (cenușii și brun-roșcate), în arealele înalte sunt cambisolurile și mai rar cele halomorfe. **Resursele naturale** sunt reprezentate de gaze (Găiceanca, Glăvănești), nisipuri cuarțitice (Miorcani și Hulubești) ș.a.

Populația și așezările sunt repartizate pe tot cuprinsul podișului. Densitatea este de 50-75loc/km² în sud și nord-est și 150 loc/km² în Câmpia Moldovei. Cel mai mare oraș este Iași (peste 300 mii loc.), urmat Botoșani și Suceava (100-300 mii loc.), Bârlad și Vaslui (50-100 mii loc.) orașe cu o populație de sub 25 mii loc. (Dorohoi, Dărăbani, Huși, Negrești, Pașcani ș.a.). Satele sunt mici și mijlocii iar ca tip sunt răsfirate și adunate, iar din punct de vedere al funcțiilor predomină cele agricole, pomicole, și viticole.

Industria se remarcă prin, termocentrală (Iași, Bârlad, Botoșani ș.a.), hidrocentrale (Siret și Prut), siderurgie (Iași), rulmenți (Bârlad), electronică și electrotehnică (Botoșani, Iași), mașini-unelte (Dorohoi), mase plastice (Iași), farmaceutică (Iași), mobilă (Iași, Vaslui), sticlă (Dorohoi), încălțăminte (Suceava) ș.a. **Agricultura** este dominată de cultura cerealelor (grâu, porumb, orz, ovăz), plante tehnice (floarea soarelui, sfeclă de zahăr, in și cânepă), cartofi și legume. Viticultura este reprezentată prin podgoriile la Cotnari, Huși ș.a. și pomicultură (meri în special). Important pentru această regiune este și creșterea animalelor, bovine, ovine, porcine la care se adaugă și piscicultura. **Transporturile** feroviare sunt dominate de două magistrale spre Suceava-Vicșani și spre Iași-Ungheni din care pleacă căi secundare. Căile rutiere însoțesc căile ferate, în special pe culoarul Siretului (E 85). Sunt prezente două aeroporturi la Iași și Suceava. **Turismul** prezintă un potențial important, axat în orașele mari Suceava, Iași, Botoșani, arta populară, mănăstirile din apropierea Pod. Sucevei ș.a.

2.12. Podișul Dobrogei

Se află în sud-estul țării, între Dunăre și Litoralul Mării Negre. Se suprapune în cea mai mare parte pe unitate de platformă (proterozoic inferior-mezozoic). Relieful are o medie altitudinală de cca. 125 m (cu max. 467 m în vf. Țuțuiatu). Se individualizează următoarele: **Masivul Dobrogei de Nord** (la nord de falia Peceneaga-Camena), cu M-ții Măcin, Pod. Niculițel, Delurile Tulcei, Pod. Babadag; **Podișul Dobrogei Centrale** (între faliile Peceneaga-Camena și Capidava-Ovidiu) ce Pod. Casimcei, Pod. Hârșovei, Pod. Istriei; **Podișul Dobrogei de Sud** (la sud de falia Capidava-Ovidiu) cu Pod. Medgidiei, Pod. Oltinei, Pod. Cobadin, Pod. Mangaliei.

Climatul este continental cu nuanțe excesive, se încadrează la dealuri joase și la cel de câmpie. Temperatura medie anuală este de 10°C și de cca 11°C în sud. Precipitații de sub 500 mm, dar cu o evapotranspirație de aproape 700 mm. Influențele mării se resimt pe o fâșie de numai 5-10 km lățime. **Hidrografia** este alcătuită din **râuri** scurte cu debit redus. Cele mai importante sunt: Telița și Taița (se varsă în L. Babadag), Slava (în L. Golovița), Casimcea (în L. Tașaul), Topolog (în Dunăre) ș.a. **Lacurile** sunt limanele fluviatile (Buceag, Oltina, ș.a.), și limane fluvio-marine (Tașaul, Techirghiol, ș.a.). **Vegetația, fauna și solurile** sunt specifice mediului, păduri în nord de gorun, tei, carpen, în centru predomină teiul și stejarul brumăriu iar în sud se mai adaugă frasinul și carpenul. Vegetația predominantă este cea de stepă (pir, colilie, pelin ș.a.) și silvostepă (stejar pufos, brumăriu). Fauna pădurilor este reprezentată de mistreț, căpriorul, veverița, iar numeroase specii de păsări. În stepă și silvostepă întâlnim numeroase rozătoare (iepure, popândău ș.a.), păsări (graur, coțofana), la care se adaugă un număr însemnat de reptile (șerpi, broasca țestoasă, gușterul vârgat ș.a.). Solurile fac parte din clasa molisoluri (cernoziomuri cambice și solurile bălane) și argiluvisolurile (în diferite grade de podzolire). **Resursele naturale** sunt reprezentate prin minereu de fier (Palazu Mare, Iulia), minereu de cupru (Altân Tepe), sulfuri complexe și baritină (Somova), ape mezotermale (Mangalia), nămol terapeutic (Lacul Techirghiol, Mangalia), granite (Turcoaia, Greci), calcare (Hârșova, Topalu), caolin (Măcin) ș.a.

Populația și așezările sunt repartizate pe tot cuprinsul podișului. Densitatea este de 30 loc/km² în Pod. Casimcei și Dobrogea de Sud și aproape 200 loc/km² în jurul marilor orașe. Cel mai mare oraș este Constanța (peste 300 mii loc.), Tulcea (sub 100 mii loc.), Medgidia, Mangalia, Năvodari (25-50 mii loc.), Cernavodă, Ovidiu, Hârșova,

Măcin ș.a. (sub 25 mii loc.). Satele sunt mici și mijlocii iar ca tip sunt răsfirate și adunate, iar din punct de vedere al funcțiilor predomină cele agricole, pomicole, complexe.

Industria este reprezentată de termocentrale (Constanța, Ovidiu II), atomocentrală (Cernavodă), alumină și combinat metalurgic (Tulcea), nave, motoare electrice, prefabricate, confecții (Constanța, Tulcea), combinat petrochimic (Midia-Năvodari), lână (Constanța), covoare (Babadag), conserve de pește (Tulcea) ș.a. **Agricultura** se remarcă prin creșterea animalelor (ovine, bovine, porcine), iar cerealele sunt reprezentate de grâu, orz, ovăz și plantele tehnice (floarea soarelui și în pentru ulei). Viticultura este recunoscută prin podgoriile Murfatlar, Medgidia ș.a., iar pomicultura este reprezentată prin cireș, vișin, piersici, nuci ș.a. **Transporturile** sunt direcționate spre Constanța și Tulcea. Căile ferate sunt bine reprezentate cu stații complexe (Constanța, Tulcea, Medgidia) din care pornesc linii secundare. Drumurile urmăresc traseele căilor ferate, dar cu o densitate mai mare. Sunt și două aeroporturi la Constanța (M. Kogălniceanu) și Tulcea (Cataloi), la care se adaugă porturile (Constanța, Medgidia, Midia) și pe Canalul Dunăre-Marea Neagră. **Turismul** prezintă un potențial ridicat prin litoralul din apropiere, dar și prin potențialul natural, socio-istoric, lacurile ș.a.

2.13. Podișul Getic

Se află între Culoarul Gura Văii-Bala-Comănești și până la Dâmbovița, Se suprapune pe două unități separate de falia pericarpatică, Depresiunea Getică (avanfosă carpatică-în nord) și de platformă (în sud). Astfel, peste fundamentul carpatic și de platformă (cristalin și roci granitice) se află o cuvertură sedimentară groasă. Se individualizează următoarele: **Podișul Strehaiei** (între Motru și Jiu); **Gruiurile Jiului**; **Podișul Oltețului**; **Podișul Cotmenei** (între Argeș și Topolog); **Dealuri Argeșului** (gruiuri); **Podișul Căndești** (între Argeș, Argeșel și Dâmbovița); **Culoarul depresionar mehedintean**.

Climatul este de dealuri joase, cu influențe submediteraneene (în vest) și de tranziție (în est). Temperatura medie anuală variază de la nord (9°C) la sud (10°C). Precipitații sunt de 600-700 mm. **Hidrografia** este alcătuită din **râuri** care drenează unitatea: Jiu, Olt, Argeș, Vedea și afluenții acestora. **Lacurile** sunt antropice, pentru hidroenergie pe Olt (Drăgășani), pe Argeș la care se adaugă benturile. **Vegetația, fauna și solurile** sunt specifice în etajului de pădure (stejarului și fagului), silvostepa. Fauna este specifică pădurilor și

silvostepii: mistreț, vulpea, lup, iepurele, numeroase păsări, iar în apele râurilor întâlnim mreana, cleanul, ș.a. Sunt prezente și speciile submediteraneene (vipera cu corn, broasca țestoasă). Solurile fac parte din clasa argiluvisolurile (soluri brune), și molisoluri (cernozomiuri levigate). **Resursele naturale** sunt reprezentate de petrol (Moșoaia, Hulubești, Bogați, Merișani ș.a.), gaze (Zătreni, Săulești), cărbuni (Husnicioara, Motru, Berbești, ș.a.).

Populația și așezările sunt repartizate pe tot cuprinsul podișului. Densitatea medie este de 95 loc/km². Cel mai mare oraș este Drobeta Turnu Severin (peste 100 mii loc.), Motru, Colibași, Drăgășani (25-50 mii loc.), și orașe mici, sub 25 mii loc. (Filiași, Strehaia, Scornicești ș.a.). Satele sunt mici și mijlocii iar ca tip sunt răsfirate și adunate, iar după funcții predomină cele agricole, pomicole, complexe.

Industria este reprezentată prin termocentrale (Turceni, Rogojelu, Drobeta Turnu Severin), hidrocentrale pe Olt, șantier naval și prelucrarea cauciucului și celuloză și hârtie (Drobeta Turnu Severin), talpă și încălțăminte de cauciuc (Drăgășani), mobilă, confecții și tricotate (Drobeta Turnu Severin), conserve de fructe (Topoloveni) ș.a. **Agricultura** este dominată de cultura cerealelor (grâu, porumb, orz, ovăz), plante tehnice (floarea soarelui, sfeclă de zahăr, in și cânepă), cartofi și legume. Viticultura este reprezentată prin podgoriile la Drăgășani și Strehaia ș.a. Pomicultura este reprezentată în special prin prun și măr (Ștefănești). Creșterea animalelor, bovine, porcine și mai puțin ovine și avicultură, este bine reprezentată. **Transporturile** sunt canalizate pe culoarele mari de văi (Olt – spre Sibiu, Jiu – spre Petroșani, pe Argeș-spre Curtea de Argeș). Pentru căile ferate importante sunt două noduri feroviare Filiaș și Piatra Olt. Drumurile urmăresc traseele căilor ferate, dar cu o densitate mai ridicată, pe Olt trece E 81, pe Jiu E 79. **Turismul** prezintă un potențial redus și se bazează pe obiectivele din orașe.

2.14. Podișul Mehedinți

Se află în sud-vestul țării, între Dunăre și Motru, este cel mai mic județ (ca suprafață), dar prezintă o structură tipic carpatică, cu sisturi epimetamorfice (Pânza Getică) și sedimente (juristic-cretacic) ș.a. Altitudinea maximă este de 885 în vf. Paharnicul, iar cea mai mică în culoarele de vale (Dunăre). Subunitățile podișului sunt orientate pe fâșii paralele generate atât de litologie cât și de peisaj: **Dealurile Moisești-Mălărișca** (în partea de vest); **Podișul Nevăț-Chiciora** (la sud de Coșuștea) și **Podișul Dealu Mare-Dâlma** (la nord de

Coșuștea); **Depresiunea Bahna-Baia de Aramă-Cireșu** (în partea centrală);

Climatul continental cu o frecvență mare a maselor de aer sudice, vestice și sud-vestice. Temperatura medie anuală de 9,5°C și crește spre Dunăre și Podișul Getic. Precipitații sunt de 800-1000 mm. **Hidrografia** este alcătuită din **râuri** scurte cu debit variabil, colectate de Dunăre (Bahna, Topolnița) și Motru (Brebina, Coșuștea). **Lacurile** sunt reprezentate prin Lacul de acumulare Porțile de Fier I și lacurile carstice (Zăton, Balta). **Vegetația, fauna și solurile** sunt specifice etajului gorunului (cerul, gărnița, stejarul pufos, cărpinița, alunul turcesc, liliac, corn ș.a.). Pe cele mai mari altitudini apare fagul, frasinul, păducelul ș.a. Fauna este reprezentată de mistreț, căprior, dihor, vulpe, păsări precum privighetoarea, cinteza ș.a. la care se adaugă speciile submediteraneene (viperă cu corn, scorpionul și broasca țestoasă de uscat). Solurile aparțin clasei argiluvisoluri (brune acide, brune de pădure) și rendzine (pe calcar). **Resursele naturale** sunt reprezentate de minereu de cupru (Mărășești-Ponoarele), calcare (Ponoarele, Nadanova, Balta), lemn ș.a.

Populația și așezările sunt localizate în special în bazinele depresiune și în lungul râurilor. Densitatea medie este de 30 loc/km² și crește în apropierea singurului oraș Baia de Aramă la 40 loc/km². Satele sunt mici și mai rar mijlocii iar ca tip sunt răsfirate și adunate, iar din punct de vedere al funcțiilor predomină cele agricole.

Industria se bazează pe resursele de sol și subsol cu centre de prelucrare în apropierea podișului. **Agricultura** diferă de la o comună la alta și se practică culturi de porumb, grâu, secară, cartofi și mai restrâns pomii fructiferi (prun, măr, cireș) ș.a. Se practică și creșterea animalelor (ovine și bovine). **Transporturile** sunt canalizate în lungul râurilor, în mare parte nemodernizate, cel mai important este drumul modernizat Baia de Aramă-Nadanova și Cireșu-Balotești. **Turismul** prezintă un potențial ridicat prin obiectivele naturale (lacuri carstice, peșteri – Topolnița, Bulba; Podul Natural de la Ponoarele), la care se adaugă folclorul și tradițiile locale ș.a.

2.15. Câmpia Română

Se află în sudul țării, între Podișul Getic, Subcarpații de Curbură, Podișul Moldovei, Podișul Dobrogei și Dunăre. Se suprapune pe unitatea de Platformă Moesică peste care s-a depus o cuvertură sedimentară groasă care la suprafață prezintă loessuri, depozite loessoide și depozite eoliene. Relieful s-a definitivat în cea

mai mare parte în Cuaternar, cu altitudini ce scad de la 250-300 m (în câmpiile piemontane) și până la 5-10 m (în aria de subsidență a Siretului inferior). Se individualizează următoarele: **Câmpia Olteniei** (la vest de Olt), cu C. Blahniței, C. Băilești, C. Romanai; **Câmpia Teleormanului** (între Olt și Argeș) cu C. Piteștiului, C. Boian, C. Burnas, C. Găvanu-Burdea; **Câmpia Ialomiței** cu C. Târgoviște-Prahova, C. Titu-Gherghița-Sărata, C. Vlăsiei, Glacisul Istriței; **Câmpia Bărăganului** cu Bărăganul Mostiștei, Bărăganul Ialomiței și Câmpia Brăilei; **Câmpia Siret-Buzău** cu C. Piemontană a Râmnicului, C. Siretului Inferior, C. Galațiului și C. Brăilei; **Lunca Dunării** cu două sectoare distincte, unul îngust până la Călărași și altul mai larg Călărași-Brăila.

Climatul continental cu nuanțe excesive în est, cu influențe submediteraneene în vest și de tranziție în centru. Temperatura medie anuală de 10-11°C și precipitații de 400-500 mm. Domină vânturile vestice, și nord-estice, se resimte Crivățul (din est și nord-est), Austru (din sud), Băltărețul (dinspre Marea Neagră). **Hidrografia** este alcătuită din **râuri** importante cu direcții nord-sud până la Argeș (Jiu; Olt, Vedea, Argeș, Dâmbovița, Mostiștea și afluenții acestora) și aproximativ vest-est și chiar vest-nord-est începând cu Ialomița (Ialomița, Prahova, Teleajen; Călmățui; Buzău) și Siret Prut cu afluenții. **Lacurile** sunt variate ca geneză, lacuri naturale reprezentate de limanuri fluviatile (Mostiștea, Snagov, Căldărușani ș.a), în crovuri (Plopu, Ianca ș.a.), cu apă sărată (Lacul Sărat, Amara ș.a.) și antropice, pentru hidroenergie și irigații (pe Olt și Dunăre), de agrement (în Capitală) ș.a. **Vegetația, fauna și solurile** sunt specifice stepei (pir, colilie, pelin ș.a. și culturile agricole), silvostepă (stejar pufos, brumăriu) și etajul stejarului (cer, gârniță, stejar pedunculat, mai rar gorun, carpen, ș.a.). În stepă și silvostepă întâlnim numeroase rozătoare (iepure, orbete, nevăstuică), păsări (potârniche, prepeliță ș.a.), iar în pădure întâlnim mistreț, viezure, lup, iepurele, căpriorul ș.a. La acestea se adaugă și fauna acvatică reprezentată de plătică, caras, crap și sturioni care pătrund pe Dunăre. Solurile fac parte din clasa molisoluri (cernoziomuri, cernoziomuri levigate și solurile bălane), și argiluvisolurile (cenușii și brun roșcate), și sporadic apar solurile halomorfe (pe sărătură), hidromorfe (lăcoviști) și nisipoase. **Resursele naturale** sunt reprezentate de petrol (Teslui, Potcoava, Videle, Glavacioc ș.a.), gaze (Țintea, Finta, Videle, Cartojani, Lișcoteanca, Oprișenești, Periș ș.a.), energia eoliană ș.a.

Populația și așezările sunt repartizate pe tot cuprinsul câmpiei cu o densitate de 100-150 loc/km² (mai redusă în Bărăgan și mai mare pe culoarele de văi și la contactul cu podișul și Subcarpați). Cel mai mare oraș este București (peste 1,8 mil. loc.), orașe cu o populație de peste 300 mii loc. (Craiova, Galați); orașe 200-300 mii loc. (Ploiești, Brăila); 100-200 mii loc. (Pitești, Buzău, Focșani); 50-100 mii loc. (Slatina, Călărași, Alexandria, Târgoviște ș.a.), 25-50 mii loc. (Fetești, Râmnicu Sărat, Slobozia ș.a.) și orașe cu sub 25 mii loc. (Urziceni, Drăgănești Olt, Titu ș.a.). Sunt sate adunate, lineare și mai rar compacte. După numărul de locuitori predomină satele mijlocii și mari, iar după funcții cele agricole și mixte.

Industria este reprezentată de termocentrale (București, Ișalnița, Buzău, Turnu Măgurele ș.a.), hidrocentrale (Ostrovu Mare-Dunăre, pe Olt), energia eoliană (Ploiești), centre siderurgice (Galați, Târgoviște, Buzău ș.a.), metalurgia neferoasă-alumiu (Slatina), utilaj petrolier (Ploiești, Târgoviște ș.a.), mașini unelte (Târgoviște, Alexandria, Ploiești), electronică și electrotehnică (București, Craiova, Găiești ș.a.), mijloace de transport (locomotive-Craiova, București; material rulant-Balș, Buzău; nave-Galați, Giurgiu, Brăila ș.a.), industria chimică (București, Ploiești, Pitești), îngrășăminte (Valea Călugărească, Turnu Măgurele, ș.a.), petrochimie (Pitești, Brazi, Florești ș.a.), industria lemnului (București, Pitești, Focșani ș.a.), materiale de construcții (Brăila, București, Craiova ș.a.), pielărie (București, Ploiești, Craiova, Pitești) ș.a. **Agricultura** se practică pe o suprafață extinsă, unde terenul agricol domină în proporție mare, după care urmează pășunile și fânețele, urmate de vii (Nicorești, Odobești, Valea Călugărească, ș.a.) și livezi. Predomină cultura cerealelor (grâu, porumb, orz, orez), plantelor tehnice (floarea soarelui, sfecla de zahăr, in), cartofi și legume. Se remarcă creșterea animalelor (bovine, porcine, ovine), păsări de curte și apicultura. **Transporturile** sunt direcționate dinspre București spre toate direcțiile țării (8 magistrale feroviare, importante șosele-drumuri europene, navale-pe Dunăre și aeriene). **Turismul** prezintă un potențial ridicat prin obiectivele din marile orașe și prin obiectivele naturale (rezervații, lacuri) ș.a.

2.16. Câmpia de Vest

Se află în vestul țării, între granița de vest a țării (cu Ungaria și Serbia și Muntenegru) și (și pe mici porțiuni cu Carpații Apuseni, Carpații Banatului și Orientali) și Dealurile de Vest. Se suprapune pe depresiunea panonică, care prezintă un fundament cristalin

(proterozoic-paleozoic) faliat cu petice de sedimentar mezozoic peste care s-a depus o cuvertură sedimentară neozoică cu grosimi variabile și depozite pleistocene și holocene (argile, loess, nisipuri eoliene, nisipuri lacustre). Altitudinile variază de la 85 m până la 200 m. Se individualizează următoarele: **Câmpia Someșului** (la nord de Barcău) cu C. Arduului, C. Buduslăului, C. Tășnadului, C. Carei, C. Someșului și C. Ierului); **Câmpia Crișurilor** (între limita nordică a conului Mureșului și valea Barcăului) cu C. Miersigului, C. Cermei, C. Bocsigului, C. Salontei, C. Crișului Alb, C. Crișului Negru); **Câmpia Banatului** (la sud de limita nordică a conului de dejecție a Mureșului) C. Vingăi, C. Nădlacului, C. Aradului, C. Arancăi, Bârzavei, C. Timișului.

Climatul continental cu nuanțe vestice (la nord de Mureș) și submediteraneene (în sud). Temperatura medie anuală de 11°C (în sud) și 9°C, iar precipitațiile de 580-700 mm. Se resimt Vânturile de Vest și Austrul (în Banat). **Hidrografia** este alcătuită din **râuri** cu direcții predominant est-vest și care coboară din Carpați: Someșul, Barcău, Crișul Repede, Crișul Negru, Crișul Alb, Mureșul, Bega, Timișul ș.a. **Lacurile** sunt reduse ca număr și predomină cele antropice (iazuri și heleștee) ș.a. **Vegetația, fauna și solurile** sunt specifice stepii, silvostepă (pâlcuri de pădure de stejar pufos și brumăriu, gârniță) și etajul stejarului. În stepă și silvostepă întâlnim rozătoare (iepure, popândău, orbete ș.a.), păsări (potârniche, prepeliță ș.a.), iar în pădure întâlnim mistreț, lup, iepurele ș.a. Solurile predominante fac parte din clasa molisoluri (cernoziomuri, cernoziomuri levigate) și argiluvisolurile (cenușii și brun roșcate), și solurile halomorfe (pe sărătură), hidromorfe (lăcoviști) și nisipoase. **Resursele naturale** sunt reprezentate de petrol și gaze naturale (Orțișoara, Pecica, Biled, Satchinez ș.a.), surse geotermale ș.a.

Populația și așezările sunt repartizate pe tot cuprinsul câmpiei cu o densitate de 50 (în câmpiile joase) la 150 loc/km² (în jurul marilor orașe). Cel mai mare oraș este Timișoara (peste 300 mii loc.), urmat de Oradea, Arad, Satu Mare (100-200 mii loc.), Lugoj (peste 50 mii loc.) și orașe cu o populație mai mică de 25 mi loc. (Salonta, Carei, Lugoj, Lipova, Pâncota ș.a.).

Industria se materializează prin termocentrale (Oradea, Arad, Timișoara ș.a.), metalurgia neferoasă-alumină (Oradea), utilaj minier (Satu Mare), mașini unelte (Arad, Oradea), electronică și electrotehnică (Timișoara), mijloace de transport (Arad), îngrășăminte (Arad), petrochimie (Timișoara, Oradea, Jimbolia ș.a.), industria

lemnului (Satu Mare, Arad, Satu Mare), textile, confecții, tricotate (Arad, Timișoara, Oradea ș.a.), pielărie (Timișoara, Arad, Jimbolia, Oradea), alimentară (în aproape toate orașele) ș.a. **Agricultura** este dominată de cultura cerealelor (grâu, porumb, orz, secară), plante tehnice (sfecla de zahăr, in, cânepă, floarea soarelui), cartofi și legume. Viticultura este prezentă la contactul cu dealurile și pe terenurile nisipoase (Valea lui Mihai, Marghita, Șiria ș.a.), iar pomicultura este reprezentată de meri și pruni). Se remarcă creșterea animalelor (bovine, porcine, ovine), păsări de curte și apicultura. **Transporturile** sunt direcționate est-vest, și urmăresc râurile mari, iar căile secundare unesc orașele de la nord la sud. Căile ferate sunt reprezentate de 4 magistrale (Timișoara, Arad, Satu Mare, Oradea), iar cele rutiere prezintă aceleași direcții. Se găsesc și 4 aeroporturi în orașele mari. **Turismul** prezintă un potențial ridicat prin obiectivele din marile orașe și prin obiectivele naturale (rezervații), la care se adaugă stațiunile balneare (Băile 1 Mai, Felix, Buziaș) ș.a.

2.17. Delta Dunării

Se află în sud-estul țării, împreună cu Complexul lagunar Razelm, între granița de nord a țării (cu Ucraina) în vest și sud Podișul Dobrogei iar în est Marea Neagră. Este cel mai recent teritoriu din țară. Se prezintă ca o câmpie de tip fluvio-marină sau deltaică. Relieful este alcătuit din grinduri fluviatile (Stipoc), grinduri fluvio-marine (Caraorman, Letea), grind continental (Chilia), lacuri (Roșu, Puiu, Merhei ș.a.), complexul lagunar Razelm cu numeroase lacuri (Zmeica, Golovița), insule (Popina, Grădiștea), numeroase ostroave (Tătaru), delta secundară, canale și brațe, Insula Sacalin și „bara“ de la Sulina, la care se adaugă și un țărm jos.

Climatul continental cu ușor excesiv, influențat de suprafața mării. Temperatura medie anuală este de 11°C, iar precipitațiile de cca 400 mm. Se resimt vânturile de nord-est, Crivățul și brizele marine. **Hidrografia** este reprezentată de o suprafață acvatică de 87% din suprafață, reprezentată prin gârle, canale (Dunavăț, Dranov), lacuri (Gorgova, Crișan, Isac, Pui, Rusca ș.a.) și **brațele dunărene**: Chilia, Sulina, Sfântu Gheorghe ș.a. **Vegetația** este specifică de luncă cu stuf, papură, rogoz, salcie, arin, plop dar și pâlcuri de stejar (pe grindurile înalte). Apar sporadic și plante de sărătură. **Fauna** este reprezentată de specii stepice și silvostepice (iepure, popândău, hârciog, câinele enot și păsările-pelican, rața sălbatică, nagâț ș.a.) și acvatice (crapul, nisetru, morun, cega, păstruga ș.a.). **Solurile** sunt din clasa molisoluri

(cernoziomuri, soluri bălane) și solurile halomorfe (pe sărătură), hidromorfe (lăcoviști) și nisipoase. **Resursele naturale** sunt reprezentate de stuf.

Populația și așezările sunt repartizate pe grinduri, cu o densitate de 25-30 loc/km². Singurul oraș este Sulina cu o populație de sub 10 mii loc. la care se adăugă și Tulcea care are o mare influență asupra populației. Satele sunt foarte mici și extrem de rare localizate pe grindurile mai înalte, prezintă forme adunate, alungite și mai rar împrăștiate cu funcții pescărești și mai nou turistice.

Industria este legată de orașele din apropierea deltei (Tulcea și Mahmudia). **Agricultura** se practică pe suprafețe mici, se cultivă porumb, grâu și legume. Zootehnia este reprezentată prin creșterea ovinelor, bovinelor și porcinelor, dar de bază rămâne piscicultura. **Transporturile** sunt reprezentate de căile navigabile, pe cele trei brațe, dar în principal pe Sulina (pescaj de 7 m). Căile rutiere sunt reduse, cele feroviare se opresc la Tulcea. **Turismul** prezintă un potențial ridicat, pe plan național și internațional, datorită peisajului, numeroaselor specii de păsări ș.a.

2.18 Litoralul și platforma continentală

Se află în sud-estul țării în sudul Deltei și Complexului lagunar Razem, în estul Podișului Dobrogei, iar în est se interferează cu Marea Neagră.

Litoralul începe de la Capul Midia spre sud, unde se găsesc sectoare de plaje și faleze. Platforma continentală se extinde sub apele mării până la -130 m și chiar -200 m și se divide în trei fâșii: marginală (până la -50 m, modelată de valuri și curenți), mijlocie (-70 m, cu sedimente marine și conuri de dejecție vechi) și internă (cu sedimente fine și vechi linii de țărm sub forma unor trepte). Prezintă un **mediu** acvatic cu două tipuri: unul bentic (alge și pești) și altul pelagic (organisme mici care plutesc). **Resursele naturale** sunt cele de hidrocarburi, exploatate cu ajutorul platformelor petroliere.

3. Regionarea/organizarea administrativ-teritorială

România este divizată în 41 **judete** și Municipiul București, 313 **orașe**, 2618 **comune** cu 13090 **sate** (fără cele componente orașelor). *Suprafața medie* a județelor este de 5675,6 km², cel mai întins județ este Timiș cu 8697,7 km², iar cel mai redus Ilfov cu 1583 km², fără București care are o suprafață de 238 km². După *numărul de locuitori*,

Covasna este cel mai mic cu 222274 loc., iar cel mai mare este Prahova cu 829224 loc., iar Bucureștiul avea 1926334 locuitori.

Orașele reprezintă nuclee în sistemul administrativ-teritorial și dețin o pondere a populației de 52,7% din total (2002), cu o densitate medie de 442,1 loc./km². Acestea sunt clasificate după mai multe criterii: după numărul de locuitori, funcții, structura ș.a.

Comunele sunt centre ale administrației locale, formate din mai multe sate sau din unul singur cu o mărime medie de 3815 locuitori.

Satul este cea mai veche și mai mică formă de așezare umană, se clasifică după număr de locuitori, funcții ș.a., prezintă o densitate medie de 5,5 sate la 100 km² și mărime medie de 800 locuitori.

4. Dezvoltarea regională a României

Regiunea de Nord-Est

Regiunea cuprinde șase județe (Suceava, Botoșani, Neamț, Iași, Bacău, Vaslui). Se întinde pe o suprafață de 36.850 km².

Din punct de vedere al reliefului se întinde peste **unități de relief** ce coboară în trepte de la vest spre est, *Carpații Orientali, Subcarpații Moldovei și Podișul Moldovei*. **Clima, vegetația, fauna și solurile** sunt specifice unităților amintite. **Hidrografia** este reprezentată prin tributarii Siretului și Prutului. Lacurile sunt naturale (*glaciare, de baraj natural*) și antropice (*hidroenergie, iazuri*). Aici se regăsesc importante **arii protejate**, precum Parcurile naționale Ceahlău, Rodna, Căliman. **Resursele naturale** sunt prezente minereurile complexe, cărbune, turbă, mangan, săruri de potasiu, șisturi bituminoase, roci de construcție, țiței, gaze, izvoarele cu ape minerale.

Numărul de **locuitori** în 2002 era de cca 3 743 000 (17,2% din totalul țării) cu o densitate de 101,6 loc. Sunt 32 de **orașe** (din care 17 municipii), 466 **comune** și 2445 de **sate**.

Industria se bazează pe resursele și pe prelucrarea acestora: cărbune, țiței, gaze naturale, benzină, motorină, fire și fibre sintetice, îngrășăminte chimice, ciment, hârtie și cartoane, cherestea, mobilă, țesături, zahăr. **Agricultura**. Se cultivă cartoful, cânepa, inul, sfecla de zahăr, cereale (grâu și porumb), legume și zootehnie. **Turismul** este reprezentat de obiectivele naturale și antropice (mânăstirile din Moldova, portul popular și obiceiurile tradiționale).

Regiunea de Sud-Est

Regiunea este compusă din șase județe (Brăila, Buzău,

Constanța, Galați, Tulcea și Vrancea) și se întinde pe o *suprafață de 35.762 km²*.

Această regiune cuprinde toate formele de **relief**, de la litoral până în munte. Munții aparțin Curburii Carpaților, urmează Subcarpații Curburii, și câmpia (Română), iar în partea sud-estică, Podișul Dobrogei, delta și litoralul. **Clima** este diferită de la o unitate la alta și este însoțită, în mare parte și de asociațiile vegetale, solurile și faună. **Hidrografia** este tributară Dunării și mai puțin Marii Negre. **Lacurile** naturale sunt reprezentate de limanuri fluviale, maritime, lagune, lacurile din deltă, de tasare pe loess ș.a. **Ariile protejate** sunt extrem de diverse rezervații complexe, forestiere, floristice, speologice, a biosferei ș.a. **Resursele naturale** sunt reprezentate de sare, bentonită, calcar, petrol, minereuri complexe, nămolul din lacurile sărate ș.a.

Numărul de **locuitori** în 2002 număra 2 867 936 (13,2% din totalul țării) cu o densitate de 80,2 loc./km². Sunt 33 de **orașe** (din care 11 municipii), 332 de **comune** și 1455 de **sate**.

Activitatea **industrială** este concentrată cu precădere în principalele centre urbane și se bazează pe resursele proprii (siderurgie, șantier naval, celuloză, combinatul petrochimic ș.a. **Agricultura** este propice culturilor de cereale, grâu, porumb, floarea soarelui dar și viță de vie și pomi fructiferi. **Turismul** este reprezentat de atracțiile naturale și antropice (litoralul, Delta Dunării, arealul montan, vulcanii noroioși, focul viu ș.a.

Regiunea de Sud

Regiunea cuprinde șapte județe (Argeș, Călărași, Dâmbovița, Giurgiu, Ialomița, Prahova și Teleorman) și întinde pe o *suprafață de 34.453 km²*.

Din punct de vedere al **reliefului**, prezintă o varietate (sudul Făgărașului, Munții Leaota, flancul sudic al Munților Bucegi, Baiului și Ciucașului), urmate de treapta subcarpaților (Muscelele Argeșului, și Subcarpații Curburii), treapta piemontană getică, și Câmpia Română (C. Târgoviștei, Ploieștiului, Titu, Puchenilor, Bărăganul urmate de valea și lunca Dunării. **Clima, vegetația, fauna și solurile** regiunii sunt specifice unităților amintite. **Hidrografia** este tributară Dunării. **Lacurile** sunt naturale (glaciare, sărate, limanuri fluviale și lacurile de luncă) și antropice (pentru hidroenergie, iazurile și heleștei). **Ariile protejate** sunt numeroase (complexe, floristice, geologice, speologice

ș.a.). **Resursele naturale** sunt reprezentate de: lignit, calcare, țiței, gaze, sare, izvoarele sărate și apele minerale ș.a.

Numărul de **locuitori** în 2002 era de 3374916 (15,6% din totalul țării) cu o densitate de 98 loc./km². În această regiune sunt 43 de **orașe** (din care 15 municipii), 482 de **comune** și 2030 de **sate**.

Activitatea **industrială** este concentrată cu precădere în principalele centre urbane și se bazează pe resursele naturale (industriei petrochimică, rafinării, șantier naval, construcții de mașini, confecții și tricotate). **Agricultura** prezintă o extindere mare, se cultivă cerealele pentru boabe, plante uleioase, de nutreț și legumele dar se practică și pomicultura și viticultura. **Turismul** este variat datorită elementelor naturale existente și obiectivelor antropice numeroase.

Regiunea de Sud-Vest

Regiunea cuprinde cinci județe (Dolj, Gorj, Mehedinți, Olt, Vâlcea), se întinde pe o suprafață de 29.212 km².

Din punct de vedere al **reliefului**, regiunea prezintă o varietate vastă asupra treptelor, de la unitățile montane (în nord-Almăj, Mehedinți, sudul Munților Godeanu, Vâlcan, Parâng, Lotrului, Căpățâni, sud-vestul Făgăraș și Cozia), jumătatea vestică a Subcarpaților Getici, Podișul Mehedinți și Podișul Getic, Câmpia Olteniei, până în lunca Dunării (în sud). **Clima, vegetația și solurile** sunt specifice unităților amintite ulterior. **Hidrografia** este în totalitate tributară fluviului Dunărea. **Lacurile** sunt naturale (lacuri de luncă) și antropice (pentru regularizare și hidroenergie). **Ariile protejate** reprezentate prin rezervații naturale sunt repartizate neuniform. Printre **resursele** domină cele de petrol, gaze, ape minerale.

Numărul de **locuitori** în 2002 era de 2341074, cu o densitate de 80,1 loc./km². Sunt 34 de **orașe** (din care 11 municipii), 386 de **comune** și 2078 de **sate**.

Industria este reprezentată de șantier, constructoare de mașini, electrotehnică, industria chimică, constructoare de mașini, industria ușoară, lemnului, producerea aluminiului, hidroenergie. **Agricultura** este reprezentată de cultura cerealelor (grâu și porumb), floarea soarelui, legume și viticultura. **Turismul** este reprezentat prin obiective variate naturale (Cazanele Dunării, Complexul carstic Topolnița-Epuran, Podul natural de la Ponoarele) și antropice (Complexul C. Brâncuș de la Târgu Jiu ș.a.).

Regiunea de Vest

Regiunea cuprinde patru județe (Timiș, Arad, Caraș-Severin și Hunedoara) și se întinde pe o suprafață de 32.034 km².

Relieful este diversificat, de la culmile înalte ale Retezatului la câmpia joasă a Timișului. **Hidrografia** este tributară Dunării (direct sau indirect). Lacurile sunt complexe (glaciare și pentru hidroenergie).

Ariile protejate sunt reprezentate prin parcuri naturale și numeroase rezervațiile (complexe, floristice, geologice, paleontologice, speologice. **Resurse naturale** sunt reprezentate de: petrol și gaze, cărbune, minereu de fier, marmură, roci magmatice, bauxită ș.a..

Numărul de **locuitori** în 2002 era de 1954713 de persoane (9% din totalul țării) cu o densitate de 61 loc./km². Sunt 37 de **orașe** (din care 10 municipii), 266 de **comune** și 1334 de **sate**.

Industria este concentrată în principalele centre urbane: siderurgie, electronică și electrotehnică, vagoane, mașini unelte, coloranți, lacuri, vopsele, cherestea, placaje furnire ș.a. **Agricultura** prezintă condiții favorabile cerealelor (grâu, porumb), floarea soarelui, legume, fructe și viță de vie de și creștere a animalelor. **Turismul** este reprezentat prin obiective naturale (Defileul Dunării, Izbucul Călugări, Cheile Nerei, Peștera Comarnic ș.a.) și antropice.

Regiunea de Nord-Vest

Regiunea cuprinde șase județe (Bihor, Bistrița-Năsăud, Cluj, Maramureș, Satu Mare, Sălaj) și ocupă o suprafață de 34.159 km².

Relieful este diversificat, reprezentat de unități: *montane* (grupa nordică a Carpaților Orientali și cea mai mare parte a Carpaților Apuseni), *deluroase* (Depresiunea colinară a Transilvaniei; Dealurile de), și de *câmpie* (Câmpia de Vest). **Clima, vegetația, fauna și solurile** sunt specifice unităților enumerate anterior. **Hidrografia** este tributară Tisei (direct sau indirect pe teritoriul țării), iar *lacurile* sunt numeroase, naturale (glaciare, pe sare, carstice ș.a., iar cele antropice sunt reprezentate iazuri, heleștee, pentru hidroenergie. **Ariile protejate** sunt complexe, floristice, faunistice, geologice, speologice ș.a. **Resurse naturale** sunt dominate de petrol, gaz metan, cărbune, bauxită, minereu de fier, minereuri complexe, calcar, sare ș.a.

Numărul de **locuitori** în 2002 era de 2755931 cu o densitate de 83,3 loc./km². Sunt 35 de **orașe** (din care 13 municipii), 392 de **comune** și 1823 de **sate**.

Industria este reprezentată de: industria lemnului, coloranți, lacuri și vopsele, produse clorosodice, electronică și electrotehnică, utilaje industriale, metalurgia feroasă și neferoasă, obiecte de uz casnic ș.a. **Agricultura** este dominată de cereale (grâu și porumb), cartofi, legume, sfeclă, la care creșterea animalelor (ovinele). **Turismul** este reprezentat prin obiectivele naturale și antropice.

Regiunea Centru

Regiunea cuprinde șase județe (Alba, Brașov, Covasna, Harghita, Mureș, Sibiu) și ocupă o suprafață de 34.100 km².

Treptele **reliefului** sunt variate, de la mari porțiuni montane din: Carpații Occidentali, Curburii, Meridionali, Apuseni urmată spre interior de Depresiunea colinară a Transilvaniei. **Clima, vegetația, fauna și solurile** regiunii sunt specifice unităților amintite mai sus. **Hidrografia** este bine reprezentată Mureș și Olt și afluenții acestora. **Ariile protejate** sunt complexe și numeroase. **Resurse naturale** sunt reprezentate de gaz metan, lignit, minereuri de fier, minereuri complexe, minereuri auro-argintifere, minereuri de cupru, sare, marmura, bazalt, travertin ș.a.

Numărul de **locuitori** în 2002 era de 2546639, cu o densitate de 74,7 loc./km². Sunt 51 de **orașe** (din care 19 municipii), 337 **comune** și 1822 de **sate**.

Industria este reprezentată de: industria lemnului, articole sport și instrumente muzicale, creioane și rechizite școlare, produse clorosodice, materiale plastice, electronică și electrotehnică, utilaje industriale, metalurgia neferoasă, ceramică fină ș.a. **Agricultura** prezintă condiții favorabile culturilor de cartofi, plante tehnice și cereale, vii și creșterea animalelor (ovinele, bovinele și porcinele). **Turismul** este reprezentat prin obiectivele naturale și antropice complexe și prin-o infrastructura bine organizată.

Regiunea București

Regiunea cuprinde Bucureștiul și județul Ilfov și ocupă o suprafață de 1821 km². **Relieful** omogen, din punct de vedere fizico-geografic (Câmpia Vlăsiei). **Clima, vegetația, fauna și solurile** regiunii sunt specifice unității joase. **Hidrografia** este reprezentată de Dâmbovița, Ialomița, Colentina, Sabar, Pasărea și Cociovaliștea. **Lacurile** sunt de agrement (de pe Colentina), de regularizare (Lacul Morii de pe Dâmbovița) și limanuri fluviatile (Snagov, Căldărușani). **Ariile protejate** sunt reduse ca număr, complexe (Snagov), forestieră

(Căldărușani), la care se pot adăuga exemplare seculare de arbori rămași din pădurile de odinioară. **Resursele naturale** sunt sărace, se găsesc gaze și petrol de la Periș, Bragadiru, Jilava ș.a.

Numărul de **locuitori** în 2002 era de 2 210 342 (88,9% locuiesc în mediul urban-din care 98,5% în Municipiul București restul în Otopeni și Buftea) cu o densitate de 1254 loc./km². Sunt numai 3 de **orașe** (din care un municipiu), 37 de **comune** și 102 de **sate**.

Economia este marcată de prezenta capitalei, unde întâlnim o diversitate de activități industriale (din sectorul secundar și terțiar), aici se produce cca 15% din producția totală **industrială**. Județul Ilfov prezintă o caracteristică **agricolă** (legume și creșterea animalelor). **Turismul** este reprezentat mai în special prin obiectivele antropice din capitală și din împrejurimile acesteia (zona metropolitană).

5. România și Organizațiile Mondiale

Integrarea României în structurile Euro-Atlantice

Din 1994 România a formulat oficial cererea de a fi primită în NATO, organizație politico-militară a statelor democratice, și a semnat acordul privind *Parteneriatul pentru Pace*. La Summit-ul NATO de la Praga (2002), s-a adoptat invitația ca România, alături de alte șase țări candidate la aderare (Bulgaria, Estonia, Letonia, Lituania, Slovacia și Slovenia) să înceapă negocierile de aderare. La Summit-ul NATO de la Istanbul (2004), România a fost la prima participare la procesul decizional al Alianței și a dovedit că va contribui activ la eforturile pentru asigurarea securității și stabilității regionale și globale.

Aderarea la Uniunea Europeană

Începând din anul 1993 s-a semnat *Acordul de Asociere* la UE, iar din 1995 s-a prezentat oficial cererea de a fi membră, iar negocierile de aderare au început din 15 februarie 2002, de la Conferința Interguvernamentală România-Uniunea Europeană. Din 2001, guvernul României a integrat problematicile integrării europene între primele teme al agende de priorități. În decembrie 2002 la Congresul European de la Copenhaga au fost subliniate concluzii pertinente referitoare la România și Bulgaria, precum „Uniunea dorește consolidarea rezultatelor obținute până acum..., iar obiectivul este primirea României și Bulgariei ca membri ai Uniunii Europene în 2007” (Cunoaște România, 2004).

România și alte Organizații Mondiale

Este membră **OSCE** (Organizația Statelor central Europene), preluând chiar președenția acesteia în anul 2001, cu o prestație apreciată de statele membre. Din anul 1997, este membră a **CEFTA** (Acordul Central-European pentru Comerț Liber), membru **BERD** (Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare). Colaborează cu diferite organisme internaționale precum: **FMI** (Fondul Monetar Internațional), **BM** (Banca Mondială), **OCDE** (Organizația pentru Cooperare și Dezvoltare Economică), **BIRD** (Banca Internațională pentru Reconstrucție).

Bibliografie facultativă

Cucu, V. (2005), *România - Regiuni de dezvoltare. Fundamentări geografice*, Terra, anul XXXII (LII-LIV), 2000-2005, București.

Glăvan, V. (2005), *Geografia Turismului*, Editura Fundația România de Măine, București.

Ielenicz, M., Pătru, Ileana (2005), *România. Geografie fizică. Vol. I*, Editura Universitară, București.

Posea, Gr., et. all (1983), *Enciclopedia geografică a României*, Editura Științifică și Enciclopedică, București.

Bibliografie generală

Erdeli, G., Cucu, V. (2005), *România. Populație. Așezări umane. Economie*, Editura Transversal, București.

Posea, Gr. (2005), *Geomorfologia României*, ediția a II-a, Editura Fundației România de Măine, București.

* * * (1983), *Geografia României*, vol. I, Editura Academiei Române, București.

* * * (2002), *România 2000. Profile regionale*, Institutul Național de Statistică, București.

* * * (2004), *Cunoaște România*, Academia Română, Societatea Română de Statistică, Fundația Națională pentru Știință și Artă, Editura Economică, București.